

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Проект BG161PO001/3.3-01/2008/001-11

"Комуникационна кампания за насърчаване на вътрешния туризъм в Република България"

www.tourism.government.bg

брой 33/април 2015

50

МАЛКО
ПОЗНАТИ

ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТА В БЪЛГАРИЯ

Етнографски комплекс „Св. Софроний Врачански“, гр. Враца

Етнографско-възрожденският комплекс „Св. Софроний Врачански“ към Регионалния исторически музей – Враца представлява архитектурно-етнографска музейна експозиция, която разказва с предмети и снимки за миналото. Богатата и разнородна колекция включва различни елементи на материалната и духовната култура и се формира постепенно между 1972 и 1987 г.

Комплексът се намира в централната пешеходна зона на Враца. Пред входа му величествено се извисява паметникът на последователя на Паисий Хилендарски – Софроний Врачански, дело на скулптора Крум Дамянов.

Музейната етнографска експозиция е събирана дълги години. В нея може да се открие всичко, свързано с бита, занаятите, духовните ценности и празничния календар на населението от Врачанския регион. Богатството на материалната и духовната култура от онова време е представено по оригинален и въздействащ начин и бързо грабва интереса на посетителите. Етнографският комплекс запознава с традиционните занаяти и културата на населението от региона

от края на XIX до средата на XX век. Комплексът „Св. Софроний Врачански“ е разположен на площ от 5,5 дка и включва няколко самостоятелни обекта – Възнесенско училище, три къщи

музеи – „Димитраки Хаджитошев“, „Иван Замбин“ и „Григорий Найденов“, църква „Св. Възнесение“, шапрон с транспортни средства, занаятчийски работилници и експозиция на земеделска техника. Показани са селскостопански оръдия, облекла, обредни хлябове за християнските празници, кухненски съдове, хурки, вретена, фотоси, накити и много други интригуващи предмети.

Всички сгради са обявени за архитектурни и исторически паметници на културата.

Първата къща музей – „Димитраки Хаджитошев“, е открита през 1976 г. Домът на един от най-заможните за времето си българи на Северозапада е построен през 1812 г. и днес представя възстановка на традиционния градски интериор на врачанския дом. Тук може да се проследи и друга страна от живота по онова време – патриотичната дейност на Хаджитошев и неговото семейство.

Със своите занаяти и местни предприемачески инициативи Врачанският край има славата на процъфтяващо място.

Продължава на стр. 2

50

МАЛКО
ПОЗНАТИ

ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТА В БЪЛГАРИЯ

Етнографски комплекс „Св. Софроний Врачански“, гр. Враца

Продължава от стр. 1

Експозицията в дома на Иван Замбин е посветена именно на стопанския живот от онова време, свързан основно с лозарството, винопроизводството, отглеждането на копринени буби и традиционното бижутерство. Интересно е да се научи, че тези производства имат исторически корени и богата история в този край. В периода на Възраждането местната бижутерска школа, популярна не само в България, но и в чужбина, преживява бурно развитие. Още по-любопитен е фактът, че първата в страната станция за развъждане на копринени буби е създадена именно във Враца.

Къща-музей „Григорий Найденов“

Една от най-интригуващите забележителности в комплекса е **експозицията „Традиционни превозни средства и модерно коларство“**, която се намира в специално построено в двора на училище „Възнесение“ помещение. Тук е представено възникването и развитието на един занаят, за който не знаем почти нищо – изработката на карети. Традиционните транспортни средства произхождат от фабриките и работилниците на известния врачански предприемач от началото на XX век – Мито Орозов. Експонатите въздействат със своята елегантност, прецизна изработка и автентичност и ни пренасят в миналото на градския живот.

В приятния, озеленен двор на комплекса може да се види и реконструирана фурна за хляб, геран и каменни

чешми. Характерните за времето каменни зидове и дървени порти допълват представата за традиционния врачански градеж.

Експозицията **„Светът на детето от края на XIX в. и началото на XX в.“** се помещава в къщата на Григорий Найденов. Тук е показан битов инвентар, свързан с отглеждането на детето, неговото облекло и аксесоари от бебешка до юношеска възраст, обредни вещи, предмети, свързани с игровия свят на селското дете: традиционни детски играчки, парцалени кукли, животински фигури, топки и приспособления за зимни забавления. Пресъздадена е атмосферата на патриархалния дом с неговата топлина и уют.

Възрожденското училище „Възнесение“ и църквата „Св. Възнесение“ са едни от най-впечатляващите обекти в етнографския комплекс.

Две изложбени зали на първия етаж на училището представят ежедневието и празничното облекло на врачанското население от втората половина на XIX век, както и носии на каракачанската и банатската общност. Тук могат да се видят мартеници, обредни хлябове, традиционна посуда, хурки, вретена. Залата на втория етаж е посветена на основоположника на духовата музика в Северозападна България – Дико Илиев, и е единствена музейна експозиция, посветена на живота и творческото дело на великия музикант. Изложени са духови и ударни инструменти от този период, вещи и снимки на Илиев, както и символичния ключ на Враца, който той получава посмъртно заедно с титлата „Почетен гражданин на Враца“ (1997).

Църквата **„Св. Възнесение“**, понастоящем храм-паметник „Св. Софроний Врачански“, е най-старата култова сграда в града, построена през 1848 г. Великолепният дърворезбен иконостас, изпълнен в стил

„ампир“, е дело на забележителния майстор Антон Станишев от Дебър. Иконите от големия иконостасен ред са изписани от изтъкнатия представител на Самоковската художествена школа Димитър Зограф. Тук е гробът на епископ Агапий, щедър дарител на църквата и училищата в града, убит в храма от турците по време на подготовката на селските бунтове от 1850 г. В църквата е разкрита постоянна експозиция **„Старобългарското изкуство от Врачанско“**, която представя най-добрите образци на иконописата, дърворезбата и църковната утвар в периода XVII – XIX в. В нея се откриват ценни икони, рисувани от Захари Зограф, Димитър Зограф и майстори от Дебърската школа. Църквата е свързана и с най-паметните събития от историята на града през Възраждането – тук е звучало словото на Петко Р. Славеиков, огласяно от песнопението на Дякон Игнатий – Апостола на свободата, тук е осветено знамето на врачанските съзаклятници и е отслужен молебен в чест на ген. Леонов и неговите храбри кавалеристи.

Посещението на Етнографско-възрожденския комплекс **„Св. Софроний Врачански“** предлага забележителна възможност да се запознаете отблизо с традиционната народна култура на врачанското население, като вникнете в регионалната ѝ специфика и откриете единството ѝ с общобългарската народна култура. Комплексът разкрива богатата материална и духовна култура на Северозапада, разказвайки увлекателно неговата жива и динамична история.

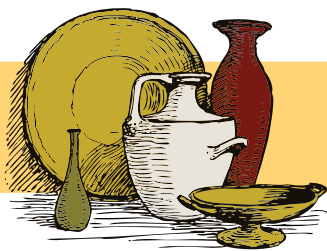
ЗА КОНТАКТИ:

Етнографско-възрожденски комплекс

„Св. Софроний Врачански“
към РИМ-Враца

Тел: +359 92 624 573

Работно време:
всеки ден от 9:00 ч. до 17:30 ч.

Кулинарни празници

Кулинарният туризъм представлява специфичен вид туризъм, при който туристите посещават различни населени места с цел да опитат от специфичната за района кухня. В България обикновено възможността туристите да опитат някое традиционно ястие е съпътстваща атракция към почивка-

та или екскурзията. В рубриката „Кулинарни празници“ бихме искали да Ви представим някои от колоритните фестивали в чест на популярни за страната ни ястия, които позволяват на туристите да се докоснат до повече или по-малко познати кулинарни традиции.

ПРАЗНИК НА БАНИЦАТА

Баницата е традиционно много разпространено българско тестено ястие, което присъства често на българската трапеза в някои от многобройните си варианти. Приготвя се от тестени кори с различни пълнки. Най-разпространената рецепта за баница е тази с пълнка от сирене и яйца. В различните краища на България обаче има десетки варианти на това ястие – с пълнка от тиква и захар (тиквеник), с пълнка от зеле (зелник), с лук, спанак, ориз, месо и т.н. Друг вариант е млечната баница, която се поднася като десерт.

През 2000 г. във врачанското село с едноименно име се организира и първият празник на баницата. Село Баница се намира на 20 км северно от Враца. Името на селото е славянско, умалително

от „баня“ – топъл минерален извор. По време на османското владичество името е запазено и в турските документи е записвано като Баниче. Според местните жители селото е кръстено така, заради формата, която има гледано от високо – като навита баница.

През месец май се провежда уникален за страната конкурс за най-вкусна баница, наречен „На баница в с. Баница“. Ежегодният конкурс се провежда по идея на баничанина Петър Александров. На първата кулинарна изложбата, проведена преди 15 години, се представят 7 баници пред едва 15-20 души публика, но с всяка следваща година празникът набира все повече популярност и се превръща в истинско тържество на традициите в селото.

Посетителите на празника имат възможност да опитат многообразието от традиционното за страната ни ястие. Баниците са сладки, солени, вити, дърпани, точени и млечни, с разнообразен пълнеж – сирене, тиква, праз, ябълки и зеле. Специално жури оценява всяка една приготвена баница, като връчва награди в три категории – „Най-оригинална баница“, „Най-вкусна баница“ и „Баница с най-добър външен вид“.

В България има още едно място, където се отдава сериозна почит към традиционното българско ястие. През 2014 г. за втори път в гр. **Върбица** е проведен празникът на дрипавата баница. В конкурса участват майстори кулинари от региона, които представят баници със сирене, с лопуш, с праз, с локум, сладка, втасала, добруджанска, вита, дърпана и пр.

